

Taloushallinto-ohjelmistojen vertailu maarakennusyritykselle

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Visamäki, Liiketalouden koulutusohjelma

Syksy, 2020

Sanna-Mari Laitinen

Liiketalouden koulutusohjelma
Visamäen korkeakoulukeskus

Tekijä	Sanna-Mari Laitinen	Vuosi 2020
Työn nimi	Taloushallinto-ohjelmistojen vertailu maarakennusyritykselle	
Työn ohjaaja/t	Asta Mattila	

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii maarakennusyritys RTA-YHTIÖT OY. Toimeksiantaja ottaa käyttöön uuden taloushallinto-ohjelmiston 2021 syksyllä. Opinnäytetyön tavoitteena oli löytää toimeksiantajan vaatimukset sekä toiminnan erityispiirteet sisältävä taloushallinnon ohjelma vertailemalla eri ohjelmistoja.

Opinnäytetyön viitekehyksessä käydään läpi taloushallinnon määritelmä ja taloushallinnon prosessit. Työssä paneudutaan myös tulevaisuuden taloushallintoon ja mitä muutoksia digitalisaatio siihen tuo. Viitekehys tuo esille myös rakennusalan erityispiirteitä, jotka ohjaavat toimintaa talouden näkökulmasta.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytettiin kvalitatiivista menetelmää. Yrityksen talouspäällikölle ja talousjohtajalle tehtiin teemahaastattelu, jossa tutkittiin mitä ominaisuuksia tulevan ohjelmiston toivotaan sisältävän. Tämän jälkeen ominaisuudet luokiteltiin tärkeysjärjestykseen viisiasteisella pisteytyksellä, jossa viidellä pisteellä sai suurimman painoarvon.

Ohjelmistojen vertailuun valittiin kolme ohjelmistoa, jotka soveltuvat rakennusalan yrityksille. Valituista ohjelmistoista tutkittiin Excel-taulukoinnin avulla sisältävätkö ne toimeksiantajan vaatimat ominaisuudet. Tässä hyödynnettiin ohjelmistojen kotisivuja sekä haastateltiin ohjelmistojen tuotevastaavia. Opinnäytetyön lopussa esitellään taloushallinnon kokonaisratkaisu, joka parhaiten sisältää ne ominaisuudet, jotka toimeksiantaja määritteli.

Avainsanat Taloushallinnon prosessit, digitalisaatio, taloushallinnon ohjelmistot, rakennusala

Sivut 34 sivua, joista liitteitä 4 sivua

Degree Programme of Business Administration
Hämeenlinna University Centre

Author	Sanna-Mari Laitinen	Year 2020
Subject	Comparing financial management programs for a construction company	
Supervisors	Asta Mattila	

ABSTRACT

A commissioner of the thesis is a construction company called RTA-YHTIOT OY. The commissioner will change their financial management program in the fall of 2021. The aim of this thesis was to find a program that includes requirements of the commissioner and characteristics that a building field has by comparing different programs.

The theoretical background consists the definition of financial management and processes. The thesis also focuses on future financial management and what changes digitalization will bring to it. The theoretical background also examines what special characteristics the building trade includes from an economic point of view.

The qualitative method was used as the research method of the thesis. The thematic interview was conducted with the company's CFO and financial manager, which examined what features the future program is expected to include. The characteristics were then ranked in order of importance with a five-point score, with five points gaining the most weight.

For the comparison of the programs, three programs suitable for construction companies were selected. The selected programs were examined by using Excel spreadsheets to find out if they contained the features that the commissioner demanded. By doing this, the home pages of the programs were utilized, and the programs product managers were interviewed. At the end of the thesis, the total financial management solution is presented, which best includes the features defined by the commissioner.

Keywords Financial management processes, digitalization, financial management programs, building trade

Pages 34 pages including appendices 4 pages

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	TALOUSHALLINTO.....	2
2.1	Taloushallinnon prosessit.....	3
2.1.1	Ostoreskontra.....	3
2.1.2	Myyntireskontra.....	4
2.1.3	Matkareskontra ja maksuliikenne.....	5
2.1.4	Raportointi.....	6
2.1.5	Arkistointi.....	6
2.1.6	Käyttöomaisuuskirjanpito.....	7
2.1.7	Pääkirjanpito.....	7
2.2	Taloushallinnon tulevaisuus ja toimenkuvat.....	8
3	MAARAKENNUSALAN TALOUSHALLINNON ERITYISPIIRTEET.....	9
3.1	Osatuloutus.....	10
3.2	Työmaakohtainen projektiseuranta.....	10
3.3	Oman käytön arvonlisävero ja käännetty arvonlisäverovelvollisuus.....	11
3.4	Tiedonantovelvollisuus.....	12
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	13
4.1	Toimeksiantaja ja taloushallintoprosessi nyt.....	13
4.2	Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä.....	15
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	16
5.1	Toimeksiantajan vaatimukset.....	17
5.2	Ohjelmistot.....	18
5.2.1	Jydacom Talous Pro ja Finago Procountor.....	19
5.2.2	Lemonsoft.....	20
5.2.3	Admicom.....	21
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA LOPUKSI.....	22
	LÄHTEET.....	25

Liitteet

Liite 1	Haastattelukysymykset toimeksiantajalle
Liite 2	Taloushallinnon nykyiset prosessikuvaukset
Liite 3	Taloushallinto-ohjelman ominaisuudet

1 JOHDANTO

Taloushallinnon kehittyminen ja sähköistyminen vaatii yrityksiltä jatkuvaa ohjelmien päivittämistä vastaamaan nykypäivän tarpeita. Kustannustehokkuutta ja työn laatua halutaan parantaa jatkuvasti. Taloushallinnon digitalisoiminen ja sähköistyminen on jo tätä päivää ja ohjelmia kehitetään koko ajan.

Opinnäytetyöni toimeksiantajana toimii Hyvinkäällä toimiva maarakennus-yritys RTA-YHTIÖ OY (jatkossa RTA), joka tuottaa maarakennus- ja kunnossapitopalveluita. Perheyhtiön toiminta on alkanut jo vuodesta 1968 ja jatkuu tänä päivänä uuden sukupolven johdossa. RTA-Yhtiöiden nykyinen taloushallinto-ohjelma, Evry Jydacom, on tullut tiensä päähän ja uusi taloushallinto-ohjelma tullaan ottamaan käyttöön vuoden 2021 syksyllä. Evry Jydacomista on kehitetty uusi nykyaikainen ohjelma Jydacom Talous Pro, minkä toimeksiantaja mahdollisesti valitsee. Uutta taloushallinto-ohjelmistoa ei ole vielä hankittu, vaan hankintapäätökseen vaikuttaa käsillä oleva opinnäytetyö.

Opinnäytetyön tarkoituksena on helpottaa toimeksiantajaa valitsemaan uusi taloushallinto-ohjelma vertailemalla eri ohjelmia toimeksiantajan vaatimusten ja toiminnan erityispiirteet huomioiden. Ennen kuin aletaan tekemään kartoitusta eri ohjelmista, on selvitettävä toimeksiantajan vaatimukset ja toiveet uuden ohjelman suhteen. Työn empiirinen aineisto koostaan käyttäen kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Tutkimusongelmana on selvittää toimeksiantajan vaatimukset ja tämä tehdään teemahaastattelun avulla.

Toimeksiantajan määrittelemien kriteerien pohjalta vertaillaan eri taloushallinto-ohjelmistoja. Vertailuun otetaan arviolta kolme ohjelmaa, jotka parhaiten vastaavat toimeksiantajan toiveita. Työssä tehdään mahdollisesti lisähaastatteluita ohjelmien tuotepäälliköille tai muille vastaaville, jotta saadaan lisää tietoa ohjelmien ominaisuuksista. Aineiston tuloksista tehdään Excel-taulukko, josta käy selville vaadittavat ominaisuudet sekä lisäominaisuudet ohjelmistoista sekä ominaisuuksien pisteytys viisi asteisellä portaikolla.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat:

- Mitkä ovat taloushallintoprosessit?
- Miten digitalisaatio muuttaa taloushallintoa?
- Millaisia ominaisuuksia taloushallinto-ohjelmilta vaaditaan?
- Minkälaisia ohjelmistoja maarakennusalalta löytyy?
- Mitä ominaisuuksia toimeksiantaja asettaa taloushallinto-ohjelmistolle?
- Miten toimeksiantajan asettamat vaatimukset taloushallinto-ohjelmistolle luokitellaan?

Työn viitekehys rajataan koskemaan taloushallintoa ja sen eri prosesseja, taloushallinnon digitalisaatiota ja tulevaisuutta. Viitekehys käsittelee myös (maa)rakennusalan taloushallintoa sekä sen erityispiirteitä. Teoriaosuudessa hyödynnetään kirjallisuutta ja Internet lähteitä. Työssä rajataan pois palkkahallinto-ohjelmisto, koska toimeksiantajan palkkahallinto-ohjelmistoa ei olla vaihtamassa, vaikka taloushallinto-ohjelma vaihtuukin. Tällä hetkellä toimeksiantajan pääkirjanpito on tehty eri ohjelmalla, Hansalla, ja tähän ollaan tyytyväisiä. Ohjelmiston vaihdoksen myötä, on hyvin todennäköistä, että myös pääkirjanpito-ohjelma vaihtuu.

2 TALOUSHALLINTO

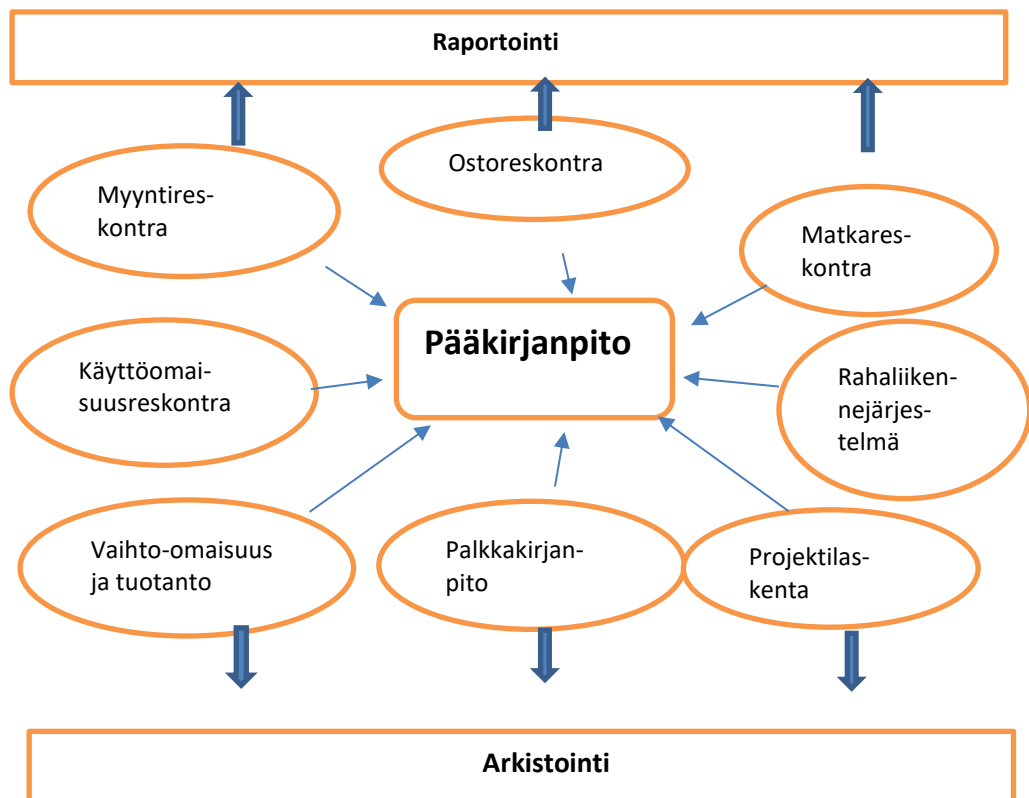
Yrityksen ja organisaation toiminnassa taloushallinnolla on keskeinen rooli. Sen tärkein tehtävä on huolehtia taloudellisten resurssien hallinnoinnista sekä tuottaa yritykselle talouteen liittyvää informaatiota toimintaa ja päätöksentekoa varten. Täsmällisiä taloushallinnon raportteja ovat mm. tilinpäätökset ja tuloslaskelmat, jotka mittaavat yrityksen kannattavuutta. Lisäksi taloushallinnolla on tietyt lainsäädännölliset velvoitteet, joita esimerkiksi verottaja vaatii. (Ammattinetti, n.d)

Taloushallinto voidaan jakaa ulkoiseen eli yleiseen laskentatoimeen ja sisäiseen eli johdon laskentatoimeen. Ulkoisen laskentatoimen tehtävänä on jakaa tietoa pääasiassa yrityksen ulkopuolisille sidosryhmille, kuten viranomaisille, omistajille, asiakkaille sekä työntekijöille. Sisäinen laskentatoimi on yrityksen johtoa varten. Nämä kaksi yhdistyvät modernissa ja kehittyneessä taloushallinnossa ja ovat integroituneet tiiviisti toisiinsa. (Lahti & Salminen, 2014, s. 16)

Nykyään taloushallinto liitetään digitaaliseen eli sähköiseen taloushallintoon, jota suurin osa yrityksistä hyödyntää. Digitaalinen taloushallinto käsittelee talouden eri prosessit yli yritys- ja organisaatorajojen. Taloushallinnossa digitaalisuudella tarkoitetaan sähköisessä muodossa olevan tiedon käsittelyä, tiedon siirtämistä ja dokumentointia sekä esittämistä. Digitaalisen tiedon siirtämiseen ja käsittelyä varten on erilaisia sovelluksia tai ohjelmia, jotka myös toimivat sähköisesti. Digitaalista tietoa on huomattavasti tehokkaampaa ja nopeampaa siirtää ja käsitellä kuin fyysisessä muodossa olevaa tietoa, kuten esimerkiksi paperia. (Lahti & Salminen, 2014, s. 19)

2.1 Taloushallinnon prosessit

Taloushallinto sisältää useita eri prosesseja. Taloushallinto voidaan nähdä joko liiketoimintaprosessina tai yhtenä yrityksen tukitoimintona. Taloushallinnon kokonaisuutta käsitellään kuitenkin pienempinä osakokonaisuuksina ja palasina, jotta sitä on helpompi konkretisoida. (Lahti & Salminen, 2014, s. 18) Kuvassa 1. on havainnollistettu, miten eri osaprosessit liittyvät pääkirjanpitoon ja muodostavat taloushallinnon kokonaisuuden.

Kuva 1. Taloushallinnon prosessit. (Lahti & Salminen, 2014, s. 19)

2.1.1 Ostoreskontra

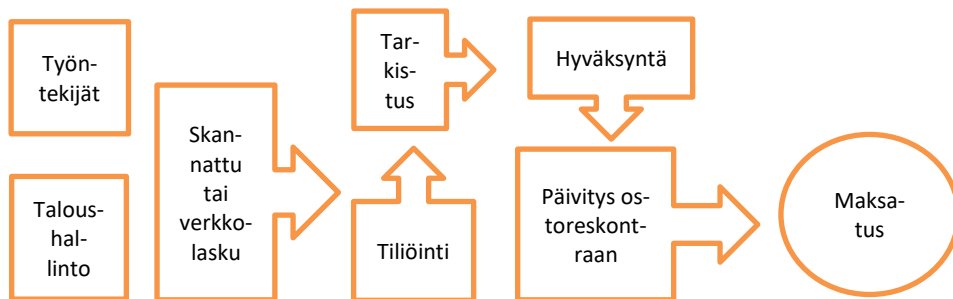
Ostolaskujen käsittely vie talousosaston aikaa eniten, joten sen tehostamisella ja automatisoinnilla saavutetaan suurimmat hyödyt. Monet yritykset ja organisaatiot ottavatkin ostolaskuja vastaan vain verkkolaskuina. Taloushallinnon näkökulmasta ostolaskujen käsittely alkaa siitä, kun ostolasku on vastaanotettu yritykseen ja loppuu siihen, kun lasku on suoritettu, kirjattu kirjanpitoon ja arkistoitu. Ostolaskun sähköisellä käsittelyllä on paljon erilaisia hyötyjä. Esimerkiksi ostolaskun käsittely ja kierrätys nopeutuu ja näin ollen ostolaskujen aika maksatukseen nopeutuu. Sähköistäminen parantaa myös ostolaskujen kontrollia. (Lahti & Salminen, 2014, s. 53–54)

Ostolaskujen käsittelyyn kuuluu monia eri työvaiheita. Ostoreskontran hoitaja tarkistaa ja päivittää toimittajatiedot, kuten tilinumerot, osoitteet ja ennakkoperintärekisteritiedot. Hän kirjaa ostolaskut reskontraan, valvoo laskujen hyväksyntää sekä seuraa avoimien (eli maksamattomien) ostolaskujen määrää ja maksamista. Ostoreskontranhoitajan tärkeä tehtävä on myös seurata laskunkierroksen etenemistä ja muistuttaa tilaajia ja esimiehiä laskujen hyväksymisestä, jotta laskujen maksatus ei myöhästy. (Hakonen ym. 2017, s. 152)

Sähköisen ostolaskuprosessin vaiheita ovat:

1. Ostolasku vastaanotetaan suoraan ohjelmaan verkkolaskuna tai paperilasku skannattuna ohjelmaan.
2. Ostolasku tiliöidään käsittelyjärjestelmässä automaattisesti tai manuaalisesti.
3. Ostolasku lähetetään sähköiseen tarkastus- ja hyväksymiskiertoon joko manuaalisesti tai automaattisesti.
4. Ostolaskun tarkastaja ja hyväksyjä hyväksyvät laskun.
5. Hyväksytyt laskut kirjautuvat ostoreskontraan.
6. Ostoreskontrasta muodostetaan maksuaineisto, joka siirretään pankkiin. (Lahti & Salminen, 2014, s. 54)

Kuvassa 2 käy ilmi sähköisen ostolaskuprosessin vaiheet, kun laskuun ei liity järjestelmään tallennettua tilausta tai sopimusta.

Kuva 2. Sähköisen ostolaskun kiertovaiheet (Lahti & Salminen, 2014, s. 55)

2.1.2 Myyntireskontra

Laskutus on yrityksen tärkeä toiminto. Jos laskutusprosessi viivästyy, voi yrityksen maksuvalmius heikentyä ja koko toiminta vaarantua. Lisäksi laskutus on tärkeä toiminto myös yrityksen imagon ja asiakaspalvelun kannalta. Laskutusprosessi alkaa siitä, kun laaditaan lasku ja päättyy siihen, kun vastaanottajan maksusuoritus kohdistetaan myyntireskontraan ja kirjaukset näkyvät pääkirjanpidossa. Samalla tapahtuu myyntilaskun sähköi-

nen arkistointi. Ennen kuin lasku laaditaan, on mahdollisesti tehty eri toimenpiteitä laskua varten. Esimerkiksi tarjouspyynnön vastaanotto, tarjouksen hinnoittelu ja toimitus asiakkaalle sekä myyntitilauksen vastaanotto ja vahvistaminen. Itse sähköinen myyntilaskuprosessi voidaan jakaa neljään päävaiheeseen: laskun muodostaminen, laskun lähetys, laskun arkistointi ja myyntireskontra. Laskutuksen kokonaisprosessi voi olla täysin sähköinen vain silloin, kun laskun saaja pystyy käsittelemään omat ostolas-kunsa sähköisesti. (Lahti & Salminen, 2014, s. 78)

Silloin kun on käytössä sähköinen taloushallinnon ohjelma, voidaan lasku muodostaa ohjelman avulla sekä lähettää ohjelman kautta. Laskun laadinta nopeuttaa valmiiksi tallennettu asiakasrekisteri ja sähköisen laskutusohjelman avulla vähennetään laskun muodostuksen virheitä. Ohjelmien avulla voidaan myös määrittää, lähetetäänkö lasku asiakkaalle sähköisessä muodossa vai paperisena. (Helanto ym. 2013, s. 43) Kuva 3. esittää myyntilaskuprosessia.

Kuva 3. Myyntilaskuprosessi (Helanto ym. 2013, s. 29)

2.1.3 Matkareskontra ja maksuliikenne

Matka- ja kululaskuprosessi tarkoittaa sitä, kun yrityksen tai organisaation työntekijä matkustaa ja on oikeutettu saamaan matkakulukorvauksia, tai yrityksen työntekijä tekee pienhankintoja itse luomalla kulutapahtumia yritykselle. Tyypillisiä työntekijöille korvattavia matka- ja kulukorvauksia ovat: matkoihin liittyvät kilometrikorvaukset ja päivärahat, muut matkoihin liittyvät kulut, neuvottelu- ja edustuskulu, toimisto- ja kahvitarvikehankinnat sekä kirjallisuus. Suomessa laki määrittää verovapaiden matkakustannusten enimmäisrajat, jotka verohallinto vahvistaa vuosittain. (Lahti & Salminen, 2014, s. 102)

Yrityksen maksuliikenne taloushallinnossa sisältää maksutapahtumien välitystä pankkien ja yrityksen taloushallintojärjestelmien välillä ja niiden käsittelyä. Yrityksen taloushallintojärjestelmä muodostaa ja lähettää maksut pankkiin, jonka jälkeen pankki suorittaa maksut yrityksen pankkitililtä. Yritykseen tulevat maksut pankki kerää ja välittää tiedot tiliotteilla ja viitemaksutiedostoina yritykselle, jonka jälkeen yritys kuittaa saapuvat maksut avoimia tapahtumia vastaan. Maksuliikennettä hoidetaan erilaisilla järjestelmillä ja Lahtisen ja Salmisen mukaan Suomen maksuliikennejärjestelmää pidetään maailman kehittyneimpänä. (Lahti & Salminen, 2014, s. 116)

2.1.4 Raportointi

Raportoinnin merkitys on suuri yrityksen johdon ja päätösten teon kannalta. Raportoinnin tarkoitus on ennakoida tulevaa taloudellista tilannetta, jolla on vaikutusta yrityksen toimintaan. (Helanto ym. 2013, s. 50) Epävarma taloustilanne ja rakennemuutokset ovat osaltaan syynä siihen, miksi johdon raportoinnin ja liiketoiminnan ennustamisen kehittäminen on yhä tärkeämpää. Parhaimmillaan erilaiset raportit valmistuvat automaattisesti tai ovat reaaliaikaisia, mutta vielä on yrityksiä, jossa raportointi hoidetaan manuaalisesti. Yritysten talousraportoinnin automatisointi on huomattavasti tehokkaampaa ja saavuttaa suuret säästöt yritykselle. (Lahti & Salminen, 2014, s. 172)

Raportointi jaetaan kahteen osaan; ulkoiseen raportointiin sekä sisäiseen raportointiin, perustuen eri raportoinnin käyttäjä- ja kohderyhmien mukaan. Ulkoinen raportointi käsittelee virallisen talousraportoinnin sisältäen tilinpäätösraportoinnin, konsernitilinpäätösraportoinnin sekä muun viranomaisraportoinnin. Sisäinen raportointi voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen: talous- ja tuloraportointiin, talousohjauksen raportointiin sekä liiketoimintatiedon hallintaan ja analysointiin. Talousohjauksen raportointiin kuuluvat esimerkiksi budjetit, johdon kuukausiraportit, sisäiset raportit, budjetointiprosessit ja ennustaminen sekä kustannuslaskentaratkaisut. Tuloraportointia tarkastellaan usein liiketoiminta-alueittain, tulos- ja/tai kustannusyksiköittäin tai esimerkiksi projekti- ja asiakasryhmittäin. (Lahti & Salminen, 2014, s. 177–178)

2.1.5 Arkistointi

Kirjanpitolaki velvoittaa yrityksiä säästämään tositteet tietyn ajan. Kirjanpidot, toimintakertomukset, tilinpäätökset, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista ovat säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tilikauden tositteet kuten laskut ja tiliotteet, liiketapahtumat sekä muu kirjanpitoaineisto, jota ei erikseen ole mainittu ovat säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt. (Kirjanpitolaki 1997, 2 luku 10§)

Tositteet voidaan säästää paperisina tositteina tai sähköisessä muodossa eri arkistoihin. Sähköinen taloushallinto mahdollistaa tositteiden arkistoinnin automaattisena prosessina. Sähköinen arkistointi on huomattavasti tehokkaampaa, koska esimerkiksi tietojen hakeminen sähköisestä arkistoinnista on nopeampaa. (Helanto ym. 2013, s. 52) Tilikauden aikainen arkistointi hoidetaan usein järjestelmissä, joissa tositteet on alun perin käsitelty ja lopulta tositteet siirretään pysyväisarkistointia varten erilliseen arkistosovellukseen. Sähköinen arkistointi sisältää parhaimmillaan yrityksen

kaiken arkistoitavan dokumentaation. Näitä ovat esimerkiksi palkkahallinnon dokumentit, sopimukset, pöytäkirjat ja muistiot sekä johdon raportit. (Lahti & Salminen, 2014, s. 201–203)

2.1.6 Käyttöomaisuuskirjanpito

Käyttöomaisuudeksi luokitellaan sellaiset investoinnit, joita hyödynnetään vähintään kolme vuotta. Käyttöomaisuushankinnoille tehdään niiden vaikutusaikana poistoja hankinnan taloudellisen kulumisen mukaa. Poistoja voidaan tehdä kahdella tavalla, suunnitelman mukaisesti eli sumupoistoina tai EVL-poistoina eli elinkeinoverolaissa määriteltynä maksimi poistona, jolloin voidaan tehdä suurempi poisto kuin suunnitelman mukainen poisto. (Kaarlejärvi & Salminen, 2018, s. 140–141)

Käyttöomaisuusprosessissa on erilaisia vaiheita. Ensiksi käyttöomaisuushankinta perustetaan käyttöomaisuusrekisteriin, jonka jälkeen poistot kirjataan pääkirjanpitoon. Sen jälkeen käyttöomaisuuden myynti- ja romutus tapahtumat käsitellään ja rekisteröidään, jonka jälkeen käyttöomaisuuskirjanpito täsmäytetään pääkirjanpitoon ja lopuksi luodaan käyttöomaisuusraportti. Käyttöomaisuuskirjanpitoa voidaan pitää esimerkiksi Excelin taulukkolaskentaohjelmassa, mutta monessa taloushallinnon järjestelmässä on erikseen käyttöomaisuusominaisuus. On myös mahdollista käyttää erillistä käyttöomaisuusohjelmaa, joka integroidaan kirjanpitoon. (Kaarlejärvi & Salminen, 2018, s. 140–141)

2.1.7 Pääkirjanpito

Pääkirjanpito sisältää suoraan kirjanpitoon tehtävistä tositteista, erilaisista kirjauksista sekä osakirjanpitojen tapahtumia. Osakirjanpidon muodostavat esimerkiksi osto- ja myyntireskontra, palkkakirjanpito, vaihto-omaisuuskirjanpito sekä kassakirjanpito. Pääkirjanpidossa eri tapahtumat voidaan esittää tapahtumakohtaisesti tai esimerkiksi päivä- tai kuukausikohtaisina koosteina. Pääkirjanpidon tosite täytyy sisältää tiedot tositteen alkuperäisestä liiketapahtumasta. Suoraan pääkirjanpitoon tehtävät tositteet ovat muistiotositteita. Sen liitteenä on oltava siihen liittyvät laskelmat tai muu aineisto, josta käy ilmi, miten kirjattavaan summaan on päädytty. Muistiotositteella rekisteröidään esimerkiksi jaksotukset ja niiden purut, oikaisut ja korjaukset, täsmäytystositteet, laskennalliset kurssierot sekä maksettava arvonlisävero. (Lahti & Salminen, 2014, s. 150–153)

Pääkirjanpito on se paikka, jossa näkyy kaikki kirjaukset yrityksen liiketapahtumista. Digitaalisessa taloushallinnossa suurin osa liiketapahtumista

kirjautuu kirjanpitoon automaattisesti. Näin ollen pääkirjanpidon tehtävänä on liiketoimintaprosessien kirjausparametrien ohjaus oikeille tileille, osakirjanpitojen ja liittymien täsmäytys, jolla varmistetaan, että tiedot ovat siirtyneet oikein pääkirjanpitoon. Pääkirjanpidon tehtävänä on myös kokonaisuuden täsmäytys ja analysointi, jotta kaikki poikkeamat havaitaan sekä mahdollisten oikaisujen, korjausten ja järjestelmien ulkopuolisten jaksotusten kirjaaminen. Näiden tehtävien vuoksi, pääkirjanpidon rooli on digitaalisessa taloushallinnossa kaikkein tärkein. Mikäli prosessit ja kontrollit on suunniteltu ja määritelty tehokkaiksi, on tällä suuri vaikutus koko taloushallinnon tehokkuuteen ja laatuun. (Lahti & Salminen, 2014, s. 150–153)

2.2 Taloushallinnon tulevaisuus ja toimenkuvat

On selvää, että digitalisaatio ja tekoäly muuttavat myös taloushallintoa ja niitä hyödynnetäänkin jo runsaasti eri tehtävissä. Taloushallinnossa uudistuminen on välttämätöntä. Robotiikka ja automaatio korvaavat rutiinimaisia työtehtäviä yhä enemmän, mutta luovat myös uudenlaista työtä taloushallinnolle. Taloushallinnon rooli on olla yhä enemmän liiketoimintaa ohjaavana tekijänä ja taloushallinnon tulisi pystyä muokkaamaan yrityksen kapasiteettia ja organisaatiota niin, että se voi uudistua ja kasvaa. Taloushallinnon ammattilaisen täytyy seurata laajasti asioita sekä raportoida niistä ja tässä automaatio sekä analytiikka ovat apuna. Tekoälyä hyödynnetään parhaillaan erilaisten chatbottien (keskustelurobottien), digitaalisten assistenttien sekä koneoppimisen toiminnoissa, jonka hyötyjä ovat esimerkiksi datan luokittelu ja analysointi. Taloushallinto voi hyödyntää tekoälyä esimerkiksi paremman ja halvemmän datan tuottamisella päätöksen teon tueksi, tiedon analysoinnilla sekä vapauttamalla aikaa rutiinitehtäviltä päätöksentekoon, strategiatyöhön, suhteiden rakentamiseen ja johtamiseen. (Finago, 2020)

Parhaimmillaan tekoäly pystyy muuttamaan taloushallinnon ja kirjanpidon täysin uusiksi. Yritysten on hyvä olla mukana kehityksessä ja hyödyntää tekoälyä siellä missä sitä eniten tarvitaan. Tulevaisuuden taloushallinnon ammattilaisen täytyykin panostaa niihin ominaisuuksiin, mihin tekoäly ja digitalisaatio eivät pysty. Näitä ovat esimerkiksi ihmisen arviointikyky ja empatia, suhdeverkoston rakentaminen sekä syvälinen ymmärrys, ongelmanratkaisukyky ja luovuus sekä vuorovaikutus ja viestintä, unohtamatta elinikäistä uuden oppimista. (Finago, 2020)

Digitalisaatio luo yhä enemmän erilaisia sähköisiä toiminta-alustoja. Esimerkiksi kirjanpitäjien tulee jatkossa osata yhä enemmän erilaisia tietoteknisiä sovelluksia. On hyvin luontevaa, että varsinkin nuoremmat sukupolvet kokevat helpommaksi ottaa käyttöön erilaisia tietoteknisiä laitteita verrattuna vanhempiin. Koulutusalan asiantuntijat korostavatkin sitä, että

kaikkien työntekijöiden tulee päivittää omaa osaamistaan ja samalla kehittää omaa työtä ja tarvittaessa löytää uutta työtä. Moni työntekijä tekee oman osaamisen mukaan työtä usealle työnantajalle yhtä aikaa. Osaamisen uskotaankin olevan ainoa turva nykyajan hyvin nopeasti muuttuvilla työmarkkinoilla. (Työ- ja elinkeinoministeriö, 2019, s. 37)

Vaikka digitalisaatio ja automaatio kasvaa, ei se tarkoita taloushallinnon ammattikunnan katoamista. Tulevaisuuden taloushallinnon ammattilainen on ennen kaikkea palveluammattilainen ja eräänlainen yritysconsultti. Taloushallinnon alan osaajilta vaaditaan yhä enemmän toimialatuntemusta. Taloushallinnon tehtävät siirtyvät tukitoiminnoista yhä lähemmäs liiketoiminnan strategista kehittämistä, mikä tuo lisää vaatimuksia alan ammattilaisten koulutukselle. Taloushallinnon alan koulutukseen kuuluu yhä enemmän erilaisten sähköisten alustojen käyttäminen ja kehittäminen, asiakkaan konsultointi sekä oman osaamisen myyminen yrityksille. Tulevaisuuden työtehtävät taloushallinnon alalla tarjoavat hyvinkin erilaisia uramahdollisuuksia, mutta monelle työnkuvan vaatimus ja monopuolisuus voi tulla yllätyksenä. (Työ- ja elinkeinoministeriö, 2019, s. 38)

3 MAARAKENNUSALAN TALOUSHALLINNON ERITYISPIIRTEET

Maarakennusalan taloushallinnossa ja kirjanpidossa on monia erityispiirteitä, jotka on otettava huomioon. Poikkeavuuksien syynä on usein tarkka viranomaisvalvonta ja ilmoitusvelvollisuus sekä alan projektiluontoisuus. Maarakennusalan taloushallinto-ohjelmisto usein sisältää sekä ulkoisen että sisäisen laskentatoimen, palkkahallinnon sekä toiminnanohjausjärjestelmän. Toiminnanohjausjärjestelmä eli ERP (Enterprise Resource Planning) on liiketoimintaprosessien hallintaohjelmisto. Sen avulla voidaan hallita yrityksen taloushallintoa, toimintoja, raportointia, valmistusta sekä henkilöstöhallinnon toimintoja ja integroida ne yhteen. Aikaisemmin yrityksillä oli kirjanpito, taloushallinto tai HR-toiminto erillään, mutta nykyään suurin osa yrityksen prosesseista toimivat yhdessä järjestelmässä. (Microsoft, n.d)

Evry Finlandin myyntipäällikön Tuomo Pitkäsen mukaan rakennusalan taloushallinnon järjestelmältä vaaditaan integroitavuutta. Rakennusosalalla toimivan yrityksen ei kannata Pitkäsen mukaan hankkia taloushallinnon järjestelmää muusta liiketoiminnasta irrallisena osana. Järkevämpää on, että yritys hankkii oman liiketoimintansa kannalta parhaan mahdollisen toiminnanohjausjärjestelmän, jonka mukaan valitaan siihen kokonaisuuteen integroitava taloushallinnon järjestelmä. Rakennusyritys elää reaaliaikaisuudella, joten on tärkeää, että myös tieto kulkee reaaliajassa tuotannonhallinnan ja taloushallinnon välillä. Näin pystytään tekemään tarvitta-

via korjausliikkeitä heti kun niitä syntyy. (Dextili, 2018) Seuraavana on yleisimmät maarakennusala koskettavat erityispiirteet ja poikkeavuudet talouden näkökulmasta.

3.1 Osatuloutus

Tilinpäätöksessä yrityksen tuloja käsitellään pääsääntöisesti suoriteperusteella, jolloin tuotoiksi kirjataan tilikauden aikana syntyneet tulot. Kirjanpitoissa sallitaan toinenkin menettelytapa. Pitkän valmistusajan vaativien projektien tulouttamismenettelynä voidaan käyttää ns. osatulouttamismenettelyä eli projektituloutusta. (Leppiniemi & Kykkänen, 2015, s. 109) Rakentamisessa on yleistä pitkäkestoiset projektit, joiden tulojen ja menojen käsittelytapa suunnitellaan projektin alkaessa. Osatuloutus voidaan tehdä kahdella tavalla: projektin valmistusasteen perusteella tai kertaluontoisena tuloutuksena projektin lopussa. Yritys saa itse valita kumpaa tuloutusmuotoa käyttää, mutta vaatimuksena on johdonmukaisuus eli samankaltaisissa projekteissa tulee käyttää samaa tuloutusmuotoa tilikaudesta toiseen. Kumpikin tuloutusmuoto vaikuttaa yrityksen tulokseen ja sitä kautta verotukseen. (RaksaControllerit, 2020)

Osatuloutus on sovellettavissa siinä tapauksessa, jos projektista kertyvä erilliskate on luotettavalla tavalla ennakoitavissa. Erilliskatteen ennakointi tapahtuu kustannus seurannan avulla. Osatuloutuksen käyttö vaatii osaamista, jotta se mahdollistaa oikean lopputuloksen eikä ennustus lähde väärään suuntaan. (RaksaControllerit, 2020)

Osatuloutuksen tehtävänä on tasata yrityksen tulosvaihtelua ja pitää tilikaudet vertailukelpoisina keskenään. Tasaisella ja vertailukelpoisella raportoinnilla pystytään osoittamaan yrityksen taloudellinen tilanne selkeämmin, joten osatuloutusta kannattaa tehdä kuukausittain. Näin projektin raportointi pysyy reaaliajassa. (RaksaControllerit, 2020)

3.2 Työmaakohtainen projektiseuranta

Projektikohtainen seuranta on tärkeä osa rakentamisen raportoinnissa. Tuottojen ja kustannusten kirjaaminen projektikohtaisesti auttaa hankkeiden kannattavuuden seurantaan ja tukee talouden suunnittelua. Säännöllinen ja ajantasainen seuranta mahdollistaa tarvittavien korjausliikkeiden tekemisen jo rakentamisen aikana. Se myös ehkäisee tappiollisista projekteista aiheutuvat katemenetykset. (RaksaControllerit, 2020)

3.3 Oman käytön arvonlisävero ja käännetty arvonlisäverovelvollisuus

Rakentamispalvelun oman käytön verotuksella tarkoitetaan sitä, että arvonlisäverotuksen piiriin lasketaan myös muu rakentaminen kuin varsinainen rakentamispalvelun myynti. Palvelujen omaan käyttöön ottamisesta säädetään arvonlisäverolain 22 §:ssä. Palvelu on otettu omaan käyttöön esimerkiksi silloin, kun elinkeinonharjoittaja suorittaa, luovuttaa tai muulla tavoin ottaa palvelun vastikkeetta omaan tai henkilöstönsä yksityiseen kulutukseen tai muuhun kuin liiketoiminnan tarkoitukseen. (Verohallinto, 2019a)

Oman käytön arvonlisäveroa sovelletaan rakennusalalla niiden rakennuskohteiden kohdalla, jotka rakennetaan ns. omaan lukuun. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että rakennusalalla omatuotannon ja perustajaurakoinnin arvonlisäverotus toteutetaan rakentamispalvelun omana käytönä. Tässä tapauksessa veron peruste määräytyy itse tuotetun tavarain tai palvelun aiheuttamista välittömistä ja välillisistä kustannuksista. Välittömiä kustannuksia ovat suoraan rakennusprojektille kohdistuvat muuttuvat kulut, kuten raaka-aineet, työmiesten palkat, aliurakat, suunnittelutyöt ja rakennussiivous. Veron perusteeseen ei kuitenkaan lasketa esimerkiksi tonttikuluja, rakennuslupakustannuksia sekä osakkeiden myyntiin ja markkinointiin kohdistuvia kuluja. (RaksaControllerit, 2020)

Välillisiin kuluihin lasketaan esimerkiksi yrityksen kiinteät eli hallinto- ja toimistokulut, toimihenkilöiden palkat sekä koneiden ja laitteiden poistot. Jos projektiin kohdistuu suoraan kiinteitä kuluja, luetaan ne suoraan oman käytön arvonlisäveron laskentaperusteeseen. Ne välilliset kustannukset, joita ei suoraan voida kohdistaa projektille, luetaan veron perusteeseen laskennallinen osuus arvioimalla, kuinka paljon niistä kohdistuu oman käytön arvonlisäveron alaiseen toimintaan. Käytännössä välilliset kulut kohdistetaan veron perusteeseen niin sanotun kulukertoimen kautta, jonka tarkoitus on ilmaista projektille kohdistuvien välillisten kulujen osuus projektin välittömistä kuluista. Veron peruste siis sisältää välittömät kustannukset sekä kulukertoimen osoittaman määrän välillisiä kustannuksia. (RaksaControllerit, 2020)

Rakennusalalle on tyypillistä pitkät alihankintaketjut. Käänteisen verovelvollisuuden tarkoituksena on estää rakennusalan harmaata taloutta. Lähökohtaisesti myyjä on velvollinen maksamaan palvelun myynnistä veron. Käännetyn verovelvollisuuden kohdalla tilanne on päinvastainen, koska velvollisuus siirtyy ostajalle. Sitä ei sovelleta tavaroiden myyntiin eikä rakentamispalvelun myyntiin yksityishenkilölle. Verohallinnon ohjeiden mukaan käännettyä verovelvollisuutta on sovellettava aina seuraavissa tapauksissa:

- Rakentamispalvelun myyminen tai työvoiman vuokraaminen rakentamispalvelua varten.

- Ostaja on elinkeinonharjoittaja, joka toiminnassaan myy rakentamispalvelua tai vuokraa työvoimaa rakentamispalvelua varten. Ostaja voi myös olla elinkeinonharjoittaja, joka myy edelleen kyseisen palvelun edellä määritellylle elinkeinonharjoittajalle.
- Myynti tapahtuu Suomessa. (Verohallinto, 2019b)

Rakennuttamispalvelun myyjän täytyy antaa ostajalle lasku ja myyjän tulee selvittää, täyttääkö ostaja käännetyn verovelvollisuuden edellytykset. Mikäli ne täyttyvät, laskuttaa myyjä ostajaa verottomalla laskulla. Laskussa tulee olla yleiset laskumerkinnot sekä ostajan arvonlisäverotunniste sekä tieto siitä, että ostaja on verovelvollinen sekä verovelvollisuuden peruste esimerkiksi merkintä: AVL 8 c §. (RaksaControllerit, 2020)

3.4 Tiedonantovelvollisuus

Laki rakentamisen tiedonantovelvollisuudesta velvoittaa rakennuspalvelun tilaajaa ilmoittamaan joka kuukausi Verohallinnolle tietoja rakentamiseen liittyvistä urakoista ja urakoitsijoista. Tilaajana voi toimia pääurakoitsija, sivu-urakoitsija tai aliurakoitsija. Alihankintaketjussa kukin tilaaja on omalta osaltaan tiedonantovelvollinen tilaamistaan rakentamispalveluista. Tiedonantovelvollisuus koskee kaikkia, jotka ovat ostaneet rakentamispalvelua, ei pelkästään rakentamislalla toimivia yrityksiä. (Verohallinto, 2019c)

Lisäksi työmaan päätoteuttajalla on velvollisuus tiedottaa rakennustyömaalla työskentelevistä henkilöistä. Tiedonantovelvollisuus ja annettavat tiedot koskevat rakennustyömaalla tapahtuvaa rakentamista, korjauksia ja kunnossapitoa sekä muuta vastaavaa toimintaa harjoittavia yrityksiä ja työntekijöitä. Urakkatietoja sekä työntekijätietoja ei tarvitse ilmoittaa siinä tapauksessa, jos merkitys on verovalvonnallisesti vähäinen. Tämä tarkoittaa sitä, että urakkatiedot täytyy ilmoittaa, jos urakkasopimuksen yhteenlaskettu kokonaisarvo on ilman arvonlisäveroa yli 15 000 euroa. (Verohallinto, 2019c)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tämä luku sisältää tutkimuksen toimeksiantajan esittelyn sekä toimeksiantajan taloushallintoprosessin nykytilan eli kuinka heillä taloushallinto toimii nykyisellä järjestelmällä. Tässä luvussa kerrotaan tutkimusmenetelmästä, jota käytetään tutkimusongelman ratkaisemiseksi. Tutkimusongelmana oli selvittää mitä vaatimuksia toimeksiantajalla on uuden taloushallinto-ohjelman vertailulle. Tavoitteena on löytää muutama vaihtoehto heille soveltuvasta ohjelmasta, jossa on huomioitu toimeksiantajan vaatimukset sekä rakennusalan erityispiirteet.

Työn empiirinen osuus toteutetaan käyttäen kvalitatiivista eli laadullista menetelmää haastatteleamalla toimeksiantajan edustajia. Haastattelu toteutetaan teemahaastattelulla RTA-Yhtiöiden talouspäällikölle ja talousjohtajalle. Haastattelun tarkoituksena on selvittää uuden taloushallinto-ohjelman vaatimukset eli mitä ominaisuuksia toimeksiantaja haluaa sen sisältävän. Vasta tämän jälkeen pystytään haastattelun tulosten avulla tekemään kartoitusta ja vertailua potentiaalisista ohjelmistoista. Ohjelmistovertailuun valitaan arviolta kolme ohjelmaa, jotka vastaavat toimeksiantajan määrittelyjä sekä vaatimuksia ja niistä tehdään lopullinen vertailu. Tietoa ohjelmista hankitaan kyseisten ohjelmien verkkosivuilta. Jos verkkosivuilta ei löydy tietoa siitä sisältävätkö ohjelmistot niitä ominaisuuksia mitä toimeksiantaja vaatii, tehdään tarvittaessa haastattelu tai kysely ohjelmista tuotepäälliköille tai muilla vastaaville henkilöille sähköpostitse.

4.1 Toimeksiantaja ja taloushallintoprosessi nyt

RTA-YHTIÖT OY syntyi vuonna 1.3.2017 fuusion myötä yhtiöistä Maarakenusliike Raimo T.A Virtanen Oy ja Maarakennus Rasimus Oy. Fuusion toteutuessa voimassa olevat asiakkaat ja sopimukset siirtyivät RTA-YHTIÖT OY:lle. Myös yhtiöiden henkilöstö siirtyi vanhoina työntekijöinä uuteen yhtiöön. RTA-Yhtiöiden perustaja on Raimo T.A Virtanen, joka aloitti toiminnan yhden koneen yrittäjänä vuonna 1968. Nykyään yhtiötä johtaa seuraava sukupolvi. RTA-Yhtiöiden palveluihin kuuluvat mm. Infra- ja teollisuusrakentaminen, kunnossapitopalvelut, kone- ja kuljetuspalvelut sekä sora- ja multamyynti. (RTA-Yhtiöt, 2020) Yhtiön liikevaihto vuoden 2020 tilinpäätöksessä oli 27,5 miljoonaa euroa ja se työllisti 92 henkilöä. Liikevaihto laski 3,6 % ja liiketoiminnan voitto oli 4,2 miljoonaa euroa. Yhtiön omavaraisuusaste oli 56 %. (Asiakastieto, 2020)

RTA-Yhtiöiden toimisto sijaitsee Hyvinkäällä ja toiminta pääosin keskittyy Etelä-Suomen alueelle. Isoimmissa voimalaitos- ja teollisuushankkeissa RTA-YHTIÖT OY palvelee koko Suomea. Asiakkaina ovat mm. energiayhtiöt, teollisuuden toimijat, yksityiset rakennuttajat, asunto-osakeyhtiöt, yhdistykset ja osuuskunnat. RTA:n erityisosaamista ovat esimerkiksi sähkölinjo-

jen ja verkostojen maakaapeloinnit, vaativat pohjanrakennustyöt, kauko-
lämpölinjojen rakentaminen, kunnallistekniikan ja yleisten siirto- ja jakelu-
verkostojen rakentaminen sekä voimalaitosten ja sähköasemien rakenta-
minen. (RTA-Yhtiöt, 2020)

RTA-Yhtiöllä on RALA-pätevyys sekä RALA-sertifikaatti. RALA eli Rakenta-
misen Laatu RALA ry on perustettu vuonna 1997 rakennus- ja kiinteistöalaa
varten. Sen tehtävänä on varmistaa rakentamisen laatu ja terve kilpailu.
RALA-pätevyys antaa puolueettoman osoituksen yrityksen osaamisesta,
vastuullisuudesta ja luotettavuudesta. RALA-pätevyys sisältää seuraavat
asiat yrityksestä: tilaajavastuulain vaatimukset täyttyvät, tekninen osaami-
nen ja resurssit on todennettu referenssikohteiden sekä henkilö- ja kalus-
toresurssien osalta, vastuuvakuutuksista huolehtiminen sekä tilinpäätös-
tiedot ovat täytetty lainmukaisesti. (RALA, 2020a)

RALA-sertifiointi on rakennusalalla toimivan ympäristö- ja toimintajärjes-
telmän arviointimenettely. Sitä voivat hakea rakennus- ja asennusyritykset
sekä suunnittelu- ja rakennusyritykset. Sertifikaatin tarkoituksena on yri-
tysten toiminta- ja laadunhallintajärjestelmien tason nostaminen, kilpailu-
kyvyn ja toiminnan laadun parantaminen sekä puolueettoman toimintajär-
jestelmänarvioinnin ja hyväksyntämenetelmän tekeminen. (RALA, 2020b)

RTA-Yhtiöiden taloushallinto järjestelmänä toimii tällä hetkellä Evry
Jydacom ja Hansa. Kirjanpito on ulkoistettu siinä määrin, että ulkopuolinen
kirjanpitäjä käy kaksi kertaa viikossa tekemässä kirjanpidon ja se hoidetaan
Hansassa. Kaikki muut taloushallinnon prosessit kuten myynti- ja ostores-
kontrat, kustannuseuranta, palkat sekä konepankki toimivat Jydacomissa.
Yritys käyttää työaikojen seurantaan työntekijöiden osalta erillistä Kiho
työajanseuranta ohjelmaa. Kihon työajanseurantaan kirjaudutaan verk-
koselaimella, Android-sovelluksella tai ajoneuvopaikantimella. Työaikakir-
jauksia voidaan erotella asiakkaittain, kustannuspaikoittain ja palkkalajeit-
tain. Hyväksytyjen kirjauksien jälkeen työtunnit siirretään suoraan palkan-
laskentaan. (Kiho, n.d.)

Jydacom on suunniteltu Suomessa suomalaisille rakentajille. Sillä pysty-
tään hoitamaan rakennusyrityksen kaikki ydintoiminnot kuten tarjouslas-
kenta, tuotanto, taloushallinto, palkanlaskenta, hankinta, viranomaisilmoi-
tukset sekä kulunhallinta. Jydacom huomioi rakennusalan erityispiirteet,
kuten käänteinen arvonlisävero, osatuloutus, jaksotetut ennusteet sekä
maksuerätaulukoiden käsittelyn. Jydacomin tuotannonhallinta mahdollis-
taa projektien tarkastelun kustannuspaikka-, kustannuslaji- ja tapahtuma-
tasolla. (Jydacom, n.d.)

RTA-Yhtiöiden taloushallinnon prosessit (liite 2) voidaan jakaa kuuteen
osa-alueeseen, palkkahallinto, osto- ja myyntiprosessit, budjetointi ja kas-
sanhallinta, kustannuseuranta sekä kirjanpito. Erityisesti tuotannonhal-
linta järjestelmällä on keskeinen rooli RTA:n kustannuseurannassa sekä

projektiseurannassa. Palkkahallintoa ja henkilöstöhallintoa ei ole ulkoistettu, vaan kaikki siihen liittyvä tehdä sisäisesti. Ostolaskuprosessiin sisältyy laskujen esikirjaus, jossa laskut tiliöidään ja laskut viedään työmaittain, jonka jälkeen ne lähtevät tarkastukseen oikeille henkilöille. Tarkastuksen jälkeen hyväksytyt laskut hyväksytään reskontrassa, josta ne lähtevät maksatukseen. Sekä myynti- että ostolaskuprosessiin kuuluvat tuottojen ja kustannusten seuranta työmaittain sekä kuukausittain tehtävät alv-laskennat.

Budjetointiin ja kassanhallintaan kuuluvat laskujen maksuun ja perintään sisältyvät tehtävät sekä maksuennusteiden seuranta. Kassabudjetti laaditaan kahden viikon välein ja kassanhallintaan sisältyy esimerkiksi erilaiset viranomaismaksut kuten verot ja työnantajamaksut. Kustannuseuranta on tärkeä osa taloushallinnon prosessia, jotta työmaiden kustannuksia ja tuottoja voidaan tarkasti seurata. Ostojen, myyntien ja palkkojen lisäksi kustannuksia seurataan myös sisäisesti. Sisäisiä tapahtumia tehdään konepankissa, jossa tuottoja ja kustannuksia siirretään työmaittain sisäisesti. Kustannuseurantaan sisältyy olennaisesti erilaiset raportit, joiden avulla seuranta tehdään jatkuvasti. Kuten jo aikaisemmin mainittiin, niin kirjanpito on ulkoistettu ja kirjanpitäjä tekee kaksi kertaa viikossa RTA:n pääkirjanpidon ja osakirjanpidon hoitavat yrityksen taloushallinnon assistentit. Tilinpäätös tehdään aina helmikuun lopussa ja välitilinpäätös elokuun lopussa.

4.2 Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmät jaetaan kahteen ryhmään, kvantitatiiviseen eli määrälliseen menetelmään sekä kvalitatiiviseen eli laadulliseen menetelmään. Näiden menetelmien tyypillisin ero on se, että kvantitatiivisessa tutkimuksessa aineistonkeruumenetelmänä käytetään pääosin erilaisia kyselyitä ja tilastoja, jotka liittyvät prosentteihin ja lukuihin. Kvalitatiivista tutkimusmenetelmää käytetään, kun halutaan käyttää sanoja sekä lauseita ja tavoitteena on tutkittavan ilmiön kuvaaminen, ymmärtäminen ja tulkinnan antaminen. Menetelmänä käytetään esimerkiksi dokumentteja, havainnointia sekä haastatteluja, jotka ovat laadullisen tutkimuksen käytetyin menetelmä. Haastattelun muotoja on useita esimerkiksi syvähaastattelu, teemahaastattelu sekä lomakehaastattelu. (Kananen, 2019, s. 25–28)

Tässä tutkimuksessa käytetään kvalitatiivista menetelmää teemahaastattelulla. Teemahaastattelussa tutkija on etukäteen miettinyt aiheet eli teemat, joista tutkittavan kanssa keskustellaan. Teemahaastattelun avulla tutkija pyrkii ymmärtämään ja saamaan käsityksen tutkimuksen kohteena olevasta ilmiöstä, jota tutkija pyrkii avaamaan teemojen avulla. Teemat käydään läpi keskustellen haastateltavan kanssa, tarvittaessa tehdään tarkentavia kysymyksiä. Kerätty aineisto analysoidaan mahdollisimman nopeasti, jotta tutkijan ymmärrys ilmiöstä kasvaisi. Analyysin jälkeen tehdään

usein lisähaastatteluja, koska aiheen ymmärrys ohjaa kysymään lisäkysymyksiä. (Kananen, 2017, s. 95–97)

Tutkimuksessa haastatellaan RTA-Yhtiöiden talouspäällikköä ja talousjohtajaa. Haastattelu toteutetaan teemahaastattelun avulla, jossa haastattelun aiheet liittyvät RTA:n nykyisiin taloushallintoprosesseihin. Teemahaastattelun aiheiksi valitaan tuotannonhallinta, myynti- ja ostoreskontra, koska niiden ominaisuudet ovat keskeisessä roolissa uuden ohjelmiston valinnassa. Haastattelun avulla pyritään selvittämään, millaisia ominaisuuksia tulevalta taloushallinto-ohjelmalta vaaditaan ja mihin ollaan tyytyväisiä nykyisessä taloushallinto-ohjelmassa. Teemahaastattelu tehdään kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa selvitetään mitä ominaisuuksia halutaan uuden taloushallinto-ohjelman sisältävän. Toisessa haastattelussa selvitetään, miten eri ominaisuudet pisteytetään tärkeysjärjestykseen. Teemahaastattelun avulla haetaan vastauksia siihen, minkälaisia ominaisuuksia maarakennusyrityksen taloushallinto-ohjelmisto sisältää.

Haastattelun jälkeen kartoitetaan taloushallinnon ohjelmia, jotka vastaavat toimeksiantajan vaatimuksia. Tutkimusta varten etsitään tietoa Internetistä eri taloushallinto-ohjelmien kotisivuilta. Mahdollisia lisäkysymyksiä tehdään ohjelmistojen toimittajille sähköpostin välityksellä, jos kotisivuilta ei löydy tarvittavia tietoja. Lopputuloksena on löytää juuri maarakennus-alalle ja toimeksiantajan käyttöön sopiva taloushallinnon ohjelma.

Tutkimuksessa hyödynnetään myös aktiivista osallistuvaa havainnointia. Osallistuvassa havainnoinnissa tutkija on mukana yhteisön toiminnassa ja vaikuttaa aktiivisesti tutkittavaan ilmiöön. (Kananen, 2017, s. 84) Toimiesani RTA:lla taloushallinnon assistenttina olen olennaisesti mukana eri taloushallinnon tehtävissä, joten pystyn hyödyntämään omia kokemuksia yrityksen taloushallinnon prosesseista ja taloushallinto järjestelmistä.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tutkimusta varten kerätty aineisto on saatu pääosin haastatteluilla. Haastattelun tavoitteena oli saada toiveet ja vaatimukset uudelle taloushallinto-ohjelmistolle. Haastattelun tulosten perusteella kartoitettiin toimeksiantajalle soveltuvia ohjelmistoja. Ohjelmien etsimiseen käytettiin apuna Internetiä ja ohjelmistojen kotisivuja. Google hakuina käytettiin nimenomaan rakennus-alalle soveltuvia taloushallinto-ohjelmistoja. Osalla ohjelmistojen kotisivuilla oli referenssi yrityksiä eli yrityksiä, jotka suosittelivat kyseistä ohjelmistoa omassa toiminnassaan. Referenssejä hyödynnettiin varsinkin niiden osalta, jotka olivat vastaavanlaisia kuten toimeksiantaja yritys. Seuraavaksi kerrotaan toimeksiantajan vaatimukset uuden ohjelmiston suhteen ja sen jälkeen esitellään ohjelmistot, jotka valittiin vertai-

luun. Ohjelmavertailun tulokset esitellään Excel-taulukossa (liite 3). Tulok-
sista tehdään myös pisteytys, jossa pisteytetään ominaisuudet sen paino-
arvon mukaan. Tämä helpottaa tulosten analysoimista, koska pisteyttä-
mällä ohjelmat tietyn arvon mukaan, saadaan ne paremmuusjärjestyk-
seen.

5.1 Toimeksiantajan vaatimukset

Haastattelut tehtiin toimeksiantaja yrityksen talouspäälikölle sekä talous-
johtajalle. Haastattelu tehtiin yhdessä, jossa molemmat haastateltavat oli-
vat läsnä. Ensimmäisessä haastattelussa käytiin läpi tulevan ohjelmiston
ominaisuuksia ja mihin oltiin tyytyväisiä ja mitä muutoksia haluttiin. Haas-
tattelun teemat tulivat nykyisistä prosessikuvauksista (liite 2) ja teemoiksi
valittiin tuotannonhallinta, ostoreskontra sekä myyntireskontra. Näiden
teemojen avulla muodostuivat ominaisuudet, joita halutaan tulevan ohjel-
miston sisältävän. Toisessa haastattelussa pisteytettiin ominaisuudet pai-
noarvon mukaan. Asteikkoa käytettiin 1–5 ja viisi pistettä sai eniten paino-
arvoa eli se oli tärkein ominaisuus.

Ensimmäiseksi halutaan päivitystä nykyisiin taloushallinnon prosesseihin ja
prosessikuvauksiin. Prosessikuvauksessa tulee huomioida datan lähde eli
mitä tietoa rekisteröidään missäkin vaiheessa ja mihin kaikkialle se kulkeu-
tuu. Nykyisissä prosessikuvauksissa tuotannonhallinnan rooli on enemmän
taloushallinnon prosessin ”sisällä” ja tähän halutaan muutosta. Tuotan-
nonhallinnan roolia halutaan nostaa enemmän esille, koska sillä on keskei-
nen tehtävä koko yrityksen toiminnassa. Nykyiseen tuotannonohjausjär-
jestelmään eli Tuotannonhallinta Plus ohjelmaan ollaan tyytyväisiä ja sitä
ei lähtökohtaisesti haluta vaihtaa. Mahdollisuus vaihdolle kuitenkin on, jos
se on kokonaisjärjestelmän kannalta järkevää ja sopiva järjestelmä löytyy.
Tuotannonhallinnan seurantamallia ei ole tarkoitus muuttaa, koska toi-
meksiantaja on tyytyväinen työmaa- ja kone seurantaan. Nykyisessä tuo-
tannonhallinnassa ollaan tyytyväisiä reskontrien väliseen integraatioon.
Tiedot siirtyvät reskontrista työmaan tapahtumiksi reaaliaikaisesti ja tiedot
löytyvät tuotannonhallinnasta laskun kuvia ja liitteitä myöten. Nykyisen
tuotannonhallinnan heikkouksia löytyi manuaalisen työn määrässä. Tämä
koskee lähinnä sisäisten myyntien ja kirjausten tekemistä. Toimeksiantaja
toivoo, että Excel-kirjaukset saataisiin tuotua konepankkiin (sisäinen
myynti) ilman, että rivit täytyy manuaalisesti lisätä.

Tuotannonhallinnassa toivotaan parannusta myös raporttien saamiseen.
Johdon raportointi ei ole riittävää. Raporteista ei saa tulostettua suoraan
vertailuraporttia eri kausilta ja raportointiin kuluu liikaa manuaalista työtä.
Excel-vientiin ei olla tyytyväisiä, koska raakadatan saaminen on hankalaa.
Raportointiin toivotaan lisää joustavuutta. Osatuloutus on tärkeää raken-
nusyrityksen ohjelmistossa ja se ominaisuus löytyy nykyisestä tuotannon-

hallinnasta, mutta sille annettiin painoarvoksi kolme siitä syystä, että osatuloitus ominaisuutta ei ole käytetty, vaan se on tehty Excelissä. Tämä on koettu paremmaksi toimintatavaksi.

Liitteessä 3 on taulukoitu ominaisuudet tuotannonhallinnan ja reskontrien osalta. Taulukossa on listattu eri ominaisuuksia sekä pisteytetty ne viisi asteisella portaikolla eli viisi saa eniten painoarvoa. Seuraavaksi luetellaan tärkeimmät ominaisuudet, jotka haastattelussa tuli esille. Tuotannonhallinnan toivottiin sisältävän työmaa- ja kone seurannan, sisäisen myynnin eli konepankin, työmaiden sekä kassavirta ennustamisen ja integraation reskontriin. Nämä ovat tärkeimmät ominaisuudet eli viiden pisteen arvoiset. Muita tärkeitä ominaisuuksia ovat laskun kuvien ja liitteiden löytyminen tuotannonhallinnasta sekä työmaiden kulun seuranta ja sitä kautta työntekijäilmoitus verohallintoon. Työmaakohtaiset litterat ovat myös tärkeä ominaisuus sekä kustannuslajit, jotka määrittelevät litteran kustannuksen tietylle kustannuslajille. RTA:n kustannuslajeina käytetään työnjohto, miestyöt, konetyöt, kuljetukset, materiaalit, aliurakat sekä tuotot. Litteroiden ja kustannuslajien ansiosta pystytään tarkasti ylläpitämään työmaiden ja koneiden tuottojen ja kustannusten seuranta ja ennustamista.

Ostoreskontran ja myyntireskontran osalta tärkeimmät ominaisuudet ovat tietojen siirto tuotannonhallintaan sekä työmaiden ja litteroiden nouto tuotannonhallinnasta. Tämä on tärkeää siksi, että pystytään reaaliaikaisesti seuraamaan työmaiden tuottoja sekä kustannuksia. Verkkolaskutus on yksi tärkeimmistä ominaisuuksista sekä nykypäivää ja paperilaskutus on vähentymässä koko ajan. Ostolaskujen kohdistaminen työmaalle koetaan myös tärkeäksi, jotta kustannukset kohdistuvat oikein. Ostoreskontrassa on myös tärkeää saada lähetettyä urakkailmoitukset sekä työntekijäilmoitukset verohallintoon. On myös tärkeää saada määriteltyä kiertoista eli määriteltyä ostolaskujen käsittelyt eri henkilöille. Automaattinen tiliöinti ominaisuutena on tärkeä, koska sen avulla voidaan ostolaskujen tiliöintiä automatisoida koneen tehtäväksi. Ostoreskontrasta täytyy löytyä myös mahdollisuus käyttöoikeuksien määrittelyyn, jotta työmailla on käyttöoikeudet vain niillä henkilöillä, joille se kuuluu. Nykyisin käyttöoikeudet määritellään tuotannonhallinnassa. Laskuntarkastuksen osalta on myös tärkeää määritellä sijaisuudet sekä nähdä lokitiedot.

Myyntireskontran puolella tärkeitä ominaisuuksia ovat maksuerien tekeminen sekä maksusuoritusten integrointi viitemaksuihin. Muita tärkeitä ovat automaattinen tiliöinti ja lokitiedot, kuten ostoreskontran puolellakin sekä maksumuistutukset. Maksumuistutuksia tehdään säännöllisesti, koska erääntyneitä laskuja valitettavasti usein on.

5.2 Ohjelmistot

Ohjelmistojen kartoituksen jälkeen tutkimuksessa päädyttiin kolmeen eri taloushallinto-ohjelmistoon ja näitä vertailtiin keskenään. Jo alusta asti oli

selvää, että yksi ohjelmista on Jydacomin Talous Pro, koska nykyinen ohjelmisto on Jydacomilta. Tämän rinnalle vertailuun löydettiin Lemonsoft ja Admicom. Lemonsoft ja Admicom valittiin siksi, että molemmat ohjelmat on suunniteltu rakennusalan toimintaa varten. Molemmat ohjelmat saivat hyvät suositukset eri rakennusalan yrityksiltä ja näitä referenssiyrityksiä oli kaiken kokoisia, myös liikevaihdollisesti samansuuruisia, kuten toimeksiantaja yritys on. Molemmilla ohjelmilla oli hyvin kattavat kotisivut. Niihin perehdyttyä, pystyttiin melko hyvin kartoittamaan, löytyivätkö ohjelmistoista ne ominaisuudet, mitä toimeksiantaja toivoi. Ohjelmien kotisivuilta ei löytynyt vastauksia kaikkiin toimeksiantajan luokittelemiin ominaisuuksiin, joten lisähaastattelu tehtiin tuotevastaaville sähköpostitse ja tätä täydennettiin puhelinhaastattelulla. Tuotevastaavilta kysyttiin seuraavia ominaisuuksia:

- Onko ohjelmilla rajapinta Kihon kanssa eli kulkeeko tieto Kihon (työajanseurantajärjestelmä) ja ohjelman välillä?
- Miten Excelin vienti ja tuonti onnistuu?
- Miten käyttöoikeudet määritellään?
- Miten sisäinen myynti toimii?
- Miten toimii lisä- ja muutostöiden hallinta?
- Saako ostolaskujen rivejä poistettua useampia kerrallaan ja saako laskun muistiot näkyviin käsittelyssä?
- Toimiiko integraatio YTJ:n (Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä) kanssa? Seuraavaksi esitellään tutkimukseen valikoidut ohjelmat.

5.2.1 Jydacom Talous Pro ja Finago Procountor

Jydacom on perustettu vuonna 1981 ja heti alusta lähtien Jydacomia lähetettiin kehittämään rakennusalan ohjelmointia varten. Vuonna 2011 Jydacomin liiketoiminta siirtyi osaksi EVRY-konsernia, jolloin yhtiöstä tuli EVRY Finland Oy. Nykyisin yrityksen omistaa TietoEVRY-konserni, joka pohjomainen digitaalisiin palveluihin ja ohjelmistoihin keskittynyt yhtiö. Jydacom Talous Pro on pilvipalveluna käytettävä selainpohjainen taloushallinnon järjestelmä, joka on kiinteä osa Jydacomin toiminnanohjausjärjestelmää. Talous Pro:ssa tehdyt toimenpiteet siirtyvä Jydacomin tuotannonhallinta Plusaan automaattisesti ja näin tuotot ja kustannukset sekä työmaiden ja litteroiden väliset siirrot näkyvät heti yrityksen tuotannonhallinnassa. (Jydacom, n.d.)

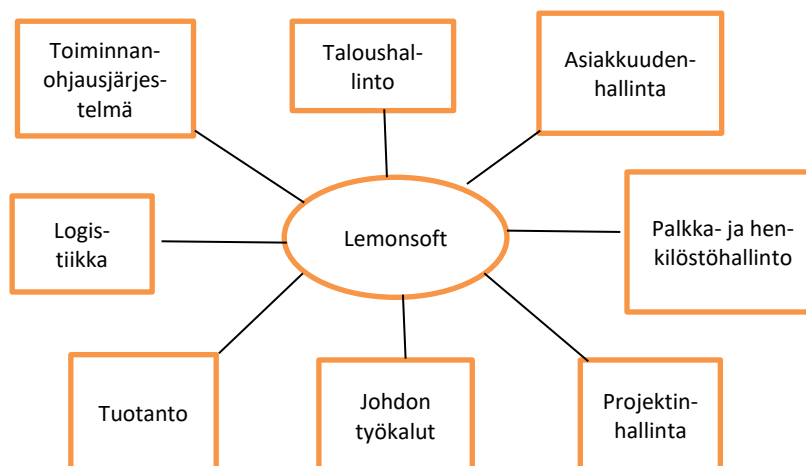
Jydacom Talous Pro toimii yhdessä Finago Procountorin kanssa. Procountorin puolella toimivat mm. myynti- ja ostoreskontra, maksuliikenne, kirjanpito ja raportointi sekä ilmoitukset. Jydacomin Jiirin puolella tehdään ostolaskujen tarkastus, jonka jälkeen ne siirtyvät hyväksytyinä Procountorin puolelle maksatukseen. Samoin myyntilaskut muodostetaan Jiirissä, josta ne siirtyvät Procountoriin myyntilaskuksi. Kuvassa 4 on esitelty Jydacom Talous Pro:n toiminnot. (Jydacom, n.d.)

Kuva 4. Jydacom Talous Pro. (Jydacom, n.d.)

5.2.2 Lemonsoft

Lemonsoft on vuonna 2006 perustettu suomalainen ohjelmistotalo, jota käyttää yli 6000 asiakasta. Se on järjestelmä, jolla voidaan hoitaa koko yrityksen toiminnanohjaus. Rakennus- ja urakointialan yritykset ovat pääkohderyhmä, joten ohjelmistossa on huomioitu rakennusalan erityispiirteet. Kuvassa 5. on esitelty Lemonsoftin toiminnot.

Kuva 5. Lemonsoftin ominaisuudet. (Lemonsoft, 2020)

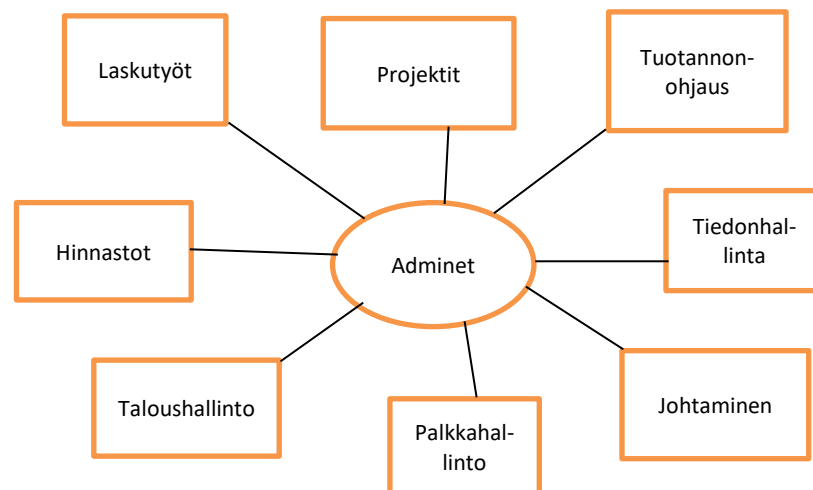
Lemonsoftin toiminnanohjausjärjestelmä sisältää yhdessä järjestelmässä yrityksen eri toiminnot. Rakennusyritysten kannalta tärkeimmät ohjelmoduulit ovat työajan kerääminen, myynti- ja ostoreskontra, sähköiset yhteydet, pankkiyhteys, projektinhallinta, huoltotöiden käsittely, töiden resursointi sekä asiakkuudenhallinta. Projektin hallinta sisältää mm. työmaakohtaiset urakasopimukset sekä rakentamisen tiedonantovelvollisuuden edellyttämät seuranta ja raportointi, maksupostit, budjetointi sekä kassa-

virtalaskelmat. Lemonsoftilla on myös oma sovellus työtuntien kirjaamiseen ja esimiehen hyväksytyä ne, menevät tunnit suoraan palkanlaskentaan. (Lemonsoft, 2020)

Lemonsoftin taloushallinto sisältää mm. osto- ja myyntireskontran, kirjanpidon, käyttöomaisuuskirjanpidon, kassan, pankkiyhteyden, osamaksulaskituksen, osto- ja matkalaskujen hyväksynnän sekä veroilmoitukset. Laskut voidaan muodostaa suoraan myyntitilauksista, sopimuksista, tuntikirjauksista, maksuposteista sekä kauttalaskutettavista ostolaskuista. Lemonsoftissa voidaan käyttää vakioituja raportointimalleja tai raportit voidaan soveltaa yrityksen käyttöön sopiviksi. Työasemasovelluksen lisäksi ohjelma toimii mobiililaitteissa ja tämä mahdollistaa ohjelman käytön missä tahansa. (Lemonsoft, 2020)

5.2.3 Admicom

Admicom Finland Oy on vuonna 2004 Jyväskylässä perustettu yritys. Palvelukokonaisuuden ytimessä on Adminet toiminnanohjausjärjestelmä, joka on suunnattu talotekniikan, rakentamisen ja teollisuuden toimintaa varten. Adminet toiminnanohjausjärjestelmä toimii automatisoidulla pilvipalvelulla, jolla pystytään hallitsemaan kaikki yrityksen toiminnot. (Admicom, 2020) Kuva 6. esittää Adminetin toiminnot.

Kuva 6. Adminetin toiminnot. (Admicom, 2020)

Taloushallinto sisältää kaikki kirjanpidon, sisäisen laskennan, palkkoihin ja rahaliikenteeseen liittyvät ohjaukset sekä sähköiset ja automaattiset yhteydet eri osapuoliin, kuten pankkeihin ja viranomaisiin. Taloushallinto on hyvin pitkälti automatisoitu, joten kirjanpito on aina reaaliajassa. Rahaliikenne on myös automatisoitu, jolloin tiliotteiden nouto, käsittely ja kirjaus tapahtuu automaattisesti. Adminetin projektihallinnalla voi hallinnoida ra-

kentämisen urakat tarjouslaskennasta reaaliaikaiseen seurantaan ja takuuajan huoltoihin saakka. Urakoiden seuranta on reaaliaikaista ja se on liitetty kirjanpitoon, joten kaikki tapahtumat tulevat todellisista tuotoista ja kuluista. Tuotot tulevat maksuerälaskuista ja lisätyölaskuista ja kulut tulevat ostolaskuista, varastoläheteiltä, matkalaskuista, palkanlaskennasta sekä tilioitteilta. Kalustonhallintaohjelmalla hallitaan yrityksen kalustoa ja niihin kohdistuvia toimenpiteitä. Sovelluksen avulla seurataan koneita, työvälineitä ja ajoneuvoja sekä työmaille ja asiakkaille vuokrattavia koneita. Adminetillä on myös työajanseuranta, jota hallitaan käyttöliittymällä, jossa työntekijä tekee työajan kirjaukset. (Admicom, 2020)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA LOPUKSI

Tässä luvussa esitellään opinnäytetyön lopputulokset eli vertailu ohjelmista ja suositukset ohjelman valinnan suhteen. Taulukossa (liite 3) käy ilmi toimeksiantajan vaatimat ominaisuudet tulevalle ohjelmistolle ja jokainen ominaisuus on luokiteltu painoarvon mukaan. Viisiasteiseen pisteytyslukitteluun päädyttiin, jotta ominaisuudet voitiin laittaa tärkeysjärjestykseen. Viisi on maksimipistemäärä ja painoarvoltaan kaikkein tärkein eli sen saa ominaisuus, jota vaaditaan eniten. Jos ominaisuus saa vain yhden pisteen, ei sillä ole merkitystä tulevassa taloushallinnon-ohjelmassa. Taulukkoon ei kuitenkaan huomioitu sellaisia ominaisuuksia, joilla ei ole mitään painoarvoa. Kaksi ja kolme pistettä saivat sellaiset ominaisuudet, joilla oli painoarvoa, mutta ne olivat lähinnä lisäominaisuuksia. Taulukosta selviää, että maksimipisteet ovat yhteismäärältään 172 pistettä.

Kolmesta eri ohjelmasta vain Lemonsoft ylettyy ominaisuuksiltaan tähän pistemäärään. Admicomin Adminet on sitä lähellä, mutta Jydacom jää näille kahdelle ohjelmalle selvästi vähemmälle pistemäärälle. Tuotannonhallinnan osalta kaikki kolme ohjelmistoa saavat maksimipisteet. Ostoreskontran ominaisuuksista Lemonsoft ja Admicom saavuttavat maksimipisteet, mutta Jydacomilta puuttuu useampi ominaisuus. Näitä ovat laskurivien yhteispoisto, reaaliaikainen tietojen siirto kirjanpitoon, maksatus sekä integraatio YTJ:n kanssa. Nämä puuttuvat ominaisuudet eivät painoarvoltaan ole kuitenkaan niin tärkeitä, että ne olisivat edellytykset ohjelmiston valinnalle. Enemmänkin ne ovat lisäominaisuuksia. Myyntireskontran osalta Lemonsoft sisältää kaikki ominaisuudet. Admicomilta puuttuu rajapinta Kihon kanssa, joten se ei saanut tästä maksimipisteitä. Jydacomin ominaisuuksissa puutetta on siinä, että siltä puuttuu Excelin tuonti myyntilaskulle sekä reaaliaikainen tiedonsiirto kirjanpitoon. Myöskin integraatio YTJ:n kanssa puuttuu Jydacomilta.

Lopputuloksena voi toimeksiantajalle suositella Lemonsoft ohjelmaa, koska se täytti kaikki ominaisuudet, jotka toimeksiantaja toivoi. Lisäksi Le-

monsoftilta löytyy integraatio Tamtronin kanssa. Tamtron on vaakajärjestelmä ohjelma, jota käytetään sora myynnissä. Tamtronista saadaan integroinnin avulla suoraan laskutukseen sekä sisäiset että ulkoiset myynnit ilman manuaalista työtä. Tätä ominaisuutta Jydacomilla ei ole, vaan sora myynnit haetaan Tamtronista Excel-raporttiin, josta ne manuaalisesti vietään laskutukseen. Yksi tärkeä ominaisuus mikä Lemonsoftista löytyy, on rajapinta eli integraatio Kihon kanssa. RTA:lla Kiho on otettu käyttöön vasta vuosi sitten, joten sitä ei lähtökohtaisesti haluta vaihtaa. Tämä ominaisuus puuttuu Admicomilta.

Vaikka Jydacom saa vähiten pisteitä, löytyy siltä kuitenkin kaikki painoarvoltaan tärkeimmät ominaisuudet. Kuten aikaisemmin kerrottiin, toimeksiantaja on ollut tyytyväinen nykyiseen tuotannonhallintaan ja sitä ei lähtökohtaisesti haluta vaihtaa. Jos RTA vaihtaa Lemonsoftiin, niin silloin vaihtuu myös tuotannonhallinta. Toki vaihtoehtona on myös se, että toimeksiantaja pitää nykyisen tuotannonhallinnan ja valitsee taloushallinnon ohjelmat jostain muusta ohjelmasta. Tätä vaihtoehtoa ei kuitenkaan lähde tässä opinnäytetyössä tutkimaan ja ottamaan tähän mukaan, koska silloin ominaisuuksia olisi pitänyt tutkia eri näkökulmasta ja mahdollisesti tehdä eri taulukko niille ominaisuuksille. Tämä olisi vaatinut enemmän aikaa, joten opinnäytetyö ei olisi valmistunut vaaditussa aikataulussa.

Jotta opinnäytetyön ohjelmistojen arviointi ja tutkimustulokset olisivat täysin luotettavia, täytyisi ohjelmia testata myös käytännössä. Nyt tulokset on saatu pääosin ohjelmien omilta kotisivuilta sekä lisähaastattelemalla ohjelmistojen tuotevastaavia. Vaikka ohjelmat sisältävät ne ominaisuudet, mitä tutkimustulos osoitti, täytyy niitä silti tutkia syvällisemmin ja parhaiten se onnistuu käytännön toiminnan kautta. Esimerkiksi Excelin vienti ja tuonti on painoarvoltaan viisi eli tärkein ja kaikilla kolmella ohjelmalla se on. Jydacomiltakin se löytyy, mutta sen toimintaan ei olla tyytyväisiä. Haastattelun perusteella sekä Lemonsoftista että Admicomista ominaisuus löytyy, mutta vain käyttämällä ja testaamalla selviäisi, toimiiko se toimeksiantajan haluamalla tavalla.

Opinnäytetyössä ei ohjelmistojen kustannuksia otettu mukaan, mutta lopulliseen valintaan niilläkin on vaikutuksensa. Lopullisessa valinnassa tutkitaan myös se vaihtoehto, että pidetään nykyinen tuotannonhallinta ja otetaan esimerkiksi reskontrat jostain toisesta ohjelmasta. Lisäksi on hyvä käydä tarkemmin läpi yhdessä ohjelmiston edustajan kanssa miten eri ominaisuudet käytännössä toimivat. Ohjelmiston valintaan vaikuttaa moni asia, mutta toivon tämän opinnäytetyön auttavan toimeksiantajaa lopullisen valinnan muodostamisessa.

Opinnäytetyön jatkotutkimuksena voisi mahdollisesti olla uuden taloushallinto-ohjelmiston käyttöönottoon liittyvät asiat ja kuinka hyvin ohjelma vastasi todellisuudessa toimeksiantajan suunnitteluvaiheessa asettamia vaatimuksia. Lisäksi jatkotutkimukseen voitaisiin huomioida ohjelmistojen kustannukset, jotka vielä tässä vaiheessa jätettiin huomioimatta, mutta

niillä on kuitenkin suuri rooli lopullisessa valinnassa. Käyttöönoton jälkeen voitaisiin tehdä kysely ohjelman käyttäjille, kuinka tyytyväisiä ohjelmaan ollaan.

Opinnäytetyön tavoitteena oli löytää toimeksiantajan vaatimukset ja toiminnan erityispiirteet sisältävä taloushallinnon ohjelmisto tekemällä ohjelmisto vertailu. Opinnäytetyö on mielestäni onnistunut, koska tavoitteisiin päästiin ja tutkimuskysymyksiin saatiin tässä työssä vastaukset. Opinnäytetyössä saatiin kattavat määritelmät siihen, millaisia ominaisuuksia maa-rakennusyrityksen taloushallinto-ohjelmisto sisältää. Lopulta pystyttiin esittämään toimeksiantajalle suositus tämän työn tulosten perusteella. Opinnäytetyö on vaatinut paljon aikaa ja työtä, mutta olen itse oppinut paljon matkan varrella eri ohjelmistojen ominaisuuksista ja koen, että minulla on huomattavasti parempi kokonaiskuva RTA:n taloushallinnon prosesseista sekä kustannus seurannasta, jolla on merkittävä rooli koko toiminnassa.

LÄHTEET

Admicom. (2020). Haettu 8.11.2020 osoitteesta <https://www.admicom.fi/>

Ammattinetti. (n.d.). Haettu 7.10.2020 osoitteesta <http://www.ammattinetti.fi/ammattialat/de-tail/6d91ff7ac0315a8d0144dd9038a77bb1?link=true>

Asiakastieto, (2020). Haettu 14.10.2020 osoitteesta <https://www.asiakastieto.fi/yritykset/fi/rta-yhtiot-oy/27861126/taloustiedot>

Dextili, (2018). Miten valita rakennusalan taloushallinnon järjestelmä? Haettu 25.11.2020 osoitteesta <https://dextili.fi/ajankohtaista/miten-valita-rakennusalan-taloushallinnon-jarjestelma/>

Finago, (2020). Taloushallinnon tulevaisuuden trendit. Haettu 14.10.2020 osoitteesta <https://finago.com/fi/oppaat/taloushallinnon-tulevaisuuden-trendit/>

Hakonen, M., Eklund, I., Roos, M. (2017). *Taloushallinnon taitajaksi*. Sanoma Pro Oy, Helsinki.

Helanto, L., Kaisaniemi, T., Koskinen, K., Kuntola, K., & Siivola, M. (2013). *Taloushallinto nyt*. ProCountor International, Espoo.

Jydacom, (n.d.). Haettu 14.10.2020 osoitteesta <https://www.jydacom.fi>

Kaarlejärvi, S. & Salminen, T. (2018). *Älykäs taloushallinto. Automaation aika*. Helsinki: Alma Talent Oy.

Kananen, J. (2017). *Laadullinen tutkimus prograduna ja opinnäytetyönä*. Jyväskylä: Juvenes Print.

Kananen, J. (2019). *Opinnäytetyön ja pro gradun pikaopas*. Jyväskylä: PunaMusta Oy.

Kiho, (n.d.). Haettu 14.10.2020 osoitteesta <https://www.kiho.fi/>

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336. Finlex. Haettu osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Lahti, S. & Salminen, T. (2014). *Kohti digitaalista taloushallintoa: Sähköiset talouden prosessit käytännössä*. Helsinki: WSOYpro.

Lemonsoft, (2020). Haettu 8.11.2020 osoitteesta <https://www.lemonsoft.fi/>

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. (2015). *Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta*. Helsinki: Talentum Pro.

Microsoft. (n.d.). Mikä ERP on ja miksi sitä tarvitaan. Haettu 26.10.2020 osoitteesta <https://dynamics.microsoft.com/fi-fi/erp/what-is-erp/>

RaksaControllerit, (2020). Rakennusalan taloushallinnon erityispiirteet. Blogijulkaisu 2.10.2020. Haettu osoitteesta <https://www.raksacontrollerit.fi/post/rakennusalan-taloushallinnon-erityispiirteet>

RALA, (2020a). Rala-pätevillä yrityksillä on edellytykset laadun tekemiseen. Haettu 14.10.2020 osoitteesta <https://www.rala.fi/tuotteet/patevyys/>

RALA, (2020b). RALA-sertifiointi auttaa yritystä parantamaan toimintaansa puolueettoman arvioinnin kautta. Haettu 14.10.2020 osoitteesta <https://www.rala.fi/tuotteet/sertifiointi/>

RTA-Yhtiöt Oy, (2020). Haettu 14.10.2020 osoitteesta <http://www.rta-yhtiot.fi/>

Työ- ja elinkeinoministeriö. (2019). Taloushallintoalan toimialaraportti. Haettu 26.10.2020 osoitteesta https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161842/TEM_2019_50_R.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Vero.fi, (2019b). Rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus. Haettu 25.10.2020 osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48625/rakennusalan-kaannetty-arvonlisaverovel3/>

Vero.fi, (2019a). Rakentamispalvelun myynti ja oma käyttö arvonlisäverotuksessa. Haettu 25.10.2020 osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/77184/rakentamispalvelun-myynti-ja-oma-k%C3%A4ytt%C3%B6-arvonlis%C3%A4verotuksessa/>

Vero.fi (2019c). Rakentamisen tiedonantovelvollisuus. Haettu osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48413/rakentamiseen-liittyv%C3%A4-tiedonantovelvollisuus/>

Haastattelukysymykset toimeksiantajalle

Teemoina: Tuotannonhallinta, ostoreskontra ja myyntireskontra

Tuotannonhallinta

1. Mihin olette tyytyväisiä nykyisessä tuotannonhallinnassa?
2. Mihin ette ole tyytyväisiä nykyisessä tuotannonhallinnassa?
3. Mitä ominaisuuksia pitää uudessa taloushallinto-ohjelmistossa löytyä tuotannonhallinnan osalta?

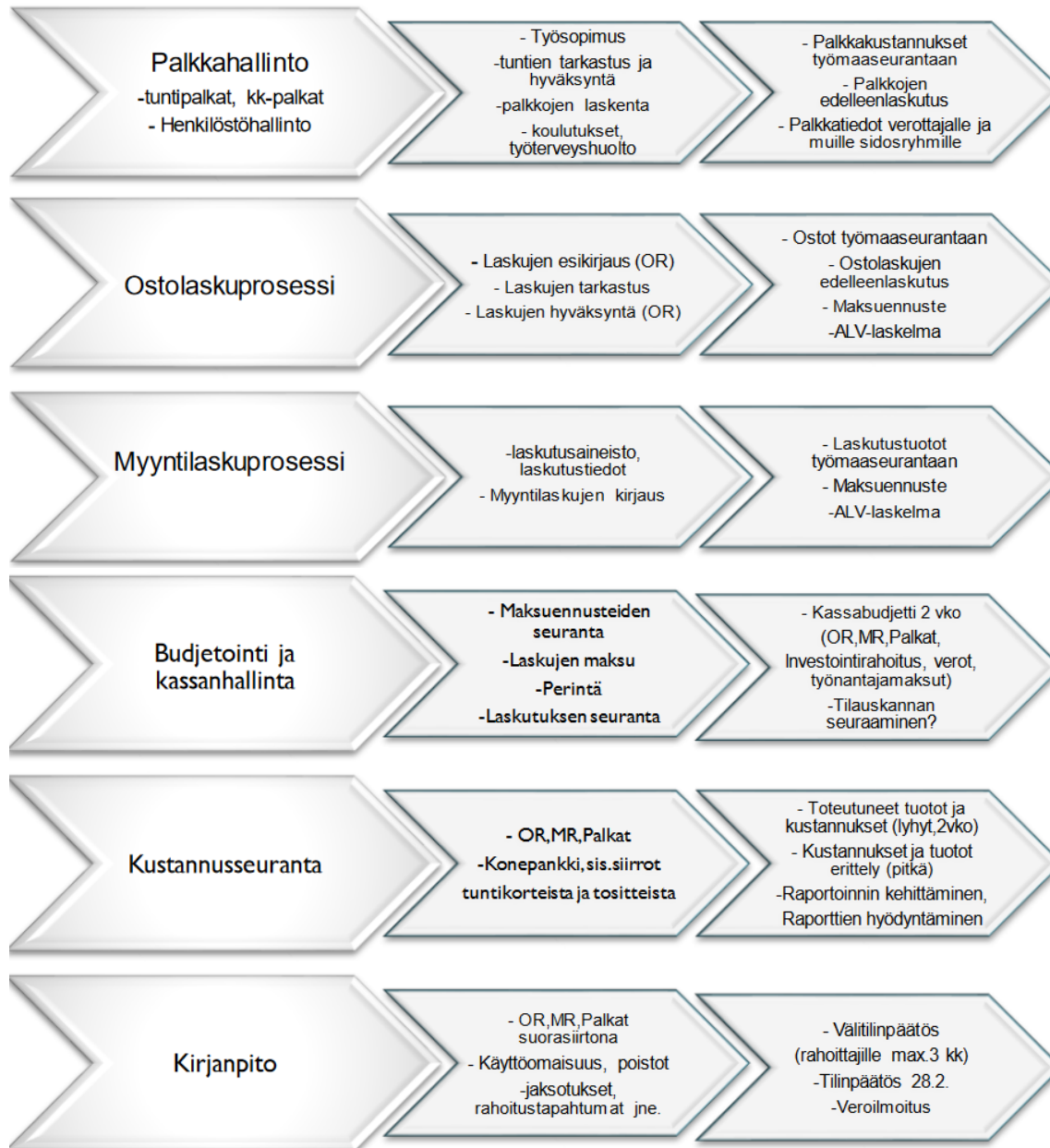
Ostoreskontra

1. Mihin olette tyytyväisiä nykyisessä ostoreskontrassa?
2. Mihin ette ole tyytyväisiä nykyisessä ostoreskontrassa?
3. Mitä ominaisuuksia pitää uudessa taloushallinto-ohjelmassa löytyä ostoreskontran osalta?

Myyntireskontra

1. Mihin olette tyytyväisiä nykyisessä myyntireskontrassa?
2. Mihin ette ole tyytyväisiä nykyisessä myyntireskontrassa?
3. Mitä ominaisuuksia pitää uudessa taloushallinto-ohjelmassa löytyä myyntireskontran osalta?

Taloushallinnon nykyiset prosessikuvaukset

Taloushallinto-ohjelman ominaisuudet

Ominaisuus	Jydacom+	Lemon-soft	Adminet	Painoarvo
Tuotannonhallinta				
Työmaa ja kone seuranta	5	5	5	5
Integraatio reskontriin (reaaliaikainen)	5	5	5	5
Laskun kuvat ja liitteet	4	4	4	4
Sisäinen myynti (konepankki)	5	5	5	5
Excel vienti ja tuonti	5	5	5	5
Työmaiden ennustaminen (tavoite ja ennuste)	5	5	5	5
Kassavirta ennusteen tekeminen	5	5	5	5
Lisä- ja muutostyöt ja niiden hallinta	3	3	3	3
Kustannusryhmien luonti kustannus paikoille	3	3	3	3
Työmaan kulun seuranta/Työntekijäilmoitus verottajalle	4	4	4	4
Osatuloutus	3	3	3	3
Työmaa- ja litteraseuranta (työmaakohtaiset litterat)	4	4	4	4
Kulut jaetaan kustannuslajeihin	4	4	4	4
Yhteensä	55	55	55	55
Ostoreskontra				
Verkkolaskut	5	5	5	5
Automaattinen tiliöinti	4	4	4	4
Urakkailmoitukset verohallintoon	5	5	5	5
Laskuntarkastus/ostolaskun kierrätys	5	5	5	5
Ostolaskun kohdistus työmaalle/ostosopimukseen	5	5	5	5
Kiertolistojen määrittely	5	5	5	5
Käyttöoikeuksien määrittely	4	4	4	4
Työmaiden ja litteroiden nouto TH:sta	5	5	5	5
Tietojen siirto TH:an	5	5	5	5
Laskun muistiot näkyvillä käsittelyssä	2	2	2	2
Laskurivien yhteispoisto		2	2	2
Tietojen siirto Hansaan/kirjanpitoon		2	2	2
Maksatus		2	2	2
Lokitiedot	4	4	4	4
Laskuntarkastuksen sijaisuus	4	4	4	4
Integraatio YTJ		2	2	2
Yhteensä	49	61	61	61
Myyntireskontra				
Automaattinen tiliöinti	4	4	4	4
Maksuerät	5	5	5	5
Lisä- ja muutostyöt	3	3	3	3
Ajotositteet (rajapinta kihosta)	3	3		3
Excel tuonti myyntilaskulle		3	3	3
Työmaiden ja litteroiden nouto TH:sta	5	5	5	5

Tietojen siirto TH:an	5	5	5	5
Tietojen siirto Hansaan/kirjanpitoon		2	2	2
Edelleen laskutus	2	2	2	2
Oman käytön alv	2	2	2	2
Automaattinen laskutus	2	2	2	2
Laskun muistiot näkyvillä käsittelyssä	2	2	2	2
Suoritusten integrointi viitemaksuihin	5	5	5	5
Maksumuistutukset	4	4	4	4
Korkolaskut	3	3	3	3
Lokitiedot	4	4	4	4
Integraatio YTJ		2	2	2
Yhteensä	49	56	53	56
Kokonaispisteet	153	172	169	172